

15.5.2025 AUTOBUSOVÝ ZÁJAZD NA DUKLU A DO SVIDNÍKA

V rámci osláv 80. výročia ukončenia 2. sv. vojny a následného 81. výročia KDO zabezpečila Rada KVD Liptov pre svojich členov zájazd na Duklu a do Svidníka. Na zájazde sme navštívili tri miesta, ktoré popíšeme stručne v poradí, ako sme ich navštívili (žiaľ za daždivého a sychravého počasia).

V priestore Duklianskeho priesmyku na slovensko-poľskej štátnej hranici sa nachádza **vyhliadková veža**. Ponúka panoramatický pohľad na širokú časť územia slovensko-poľského pohraničia, vrátane samotného Duklianskeho priesmyku (nadmorská výška 502 m.n.m.), dejiska hlavných bojov počas Karpatsko-duklianskej operácie (KDO). Veža je vysoká 49 m a bola verejnosti sprístupnená v októbri 1974 pri príležitosti osláv 30. výročia KDO. Objekt je tvorený prízemnou a vežovou časťou. V interiéri prízemnej časti sa nachádzajú tieto umelecké diela: *Vítanie osloboditeľov* od akad. sochára A. Račka, súsošie *Žalujem spolu s plastikou čs. štátneho znaku* od akad. sochára J. Kulicha a epoxidový *model sochy čs. vojaka* od akad. sochára P. Meszároša. Postupne tu bola vybudovaná aj zaujímavá expozícia ťažkej bojovej techniky. Vežová časť objektu je tvorená vrchnou vyhliadkovou a spodnou expozičnou kupolou. Medzi nimi sa na streche expozičnej kupoly nachádza zrekonštruovaná otvorená vyhliadková terasa. Do komplexne obnovej a zmodernizovanej vyhliadkovej kupoly boli spolu s príslušným multimediálnym vybavením inštalované aj expozičné panely, ktoré ponúkajú množstvo informácií a fotografií nielen o Duklianskom priesmyku, ale aj o jednotlivých bojových operáciách, ktoré sa na jeho území odohrali počas oboch svetových vojen. P. Kramarčík na záver prehliadky odovzdal personálu veže vlajočku, perá a odznaky KVD Liptov.

Pamätník 1. čs. armádneho zboru s vojnovým cintorínom bol slávnostne sprístupnený dňa 2. októbra 1949 pri príležitosti osláv 5. výročia KDO. Samotný pylón pamätníka dosahuje výšku 28 metrov. V roku 1974 bolo na kolonáde vedúcej k pamätníku inštalovaných osem bronzových tabúl, na ktorých sú vygravírované mená 1 265 príslušníkov zboru, padlých v priebehu KDO. Dňa 2. októbra 1982 bola po obvodu severnej časti vojnového cintorína inštalovaná tzv. *Alej hrdinov*. Tvorí ju 15 bronzových búst, ktoré znázorňujú sovietskych a československých vojakov a dôstojníkov, ktorí sa vyznamenali počas bojov na území severovýchodného Slovenska. Súčasťou areálu pamätníka je vojnový cintorín, kde našlo v 47 spoločných hrobách miesto svojho posledného odpočinku 565 príslušníkov 1. Čs. AZ, ktorí padli počas KDO a pri následných oslobodzovacích bojoch. V samostatnom hrobe je na čestnom mieste priamo oproti soche vojaka pochovaný brig.gen. Jaroslav Vedral-Sázavský, ktorý padol so spolubojovníkmi dňa 6. októbra 1944 pri výbuchu protitankovej míny pod jeho vozidlom.

Socha armádneho generála Ludvíka Svobodu bola na Námestí slobody vo Svidníku odhalená 4.10.1989 pri príležitosti 45. výročia KDO a je jediná svojho druhu v strednej Európe. Socha je uliata z bronzu a váži 2,5 tony. Vysoká je 4,2 m. Arm.gen. L. Svoboda je dvojnásobným čestným občanom Svidníka. Mesto mu udelilo čestné občianstvo 21.4.1946 a neskôr aj 6.10.1967. Počas frontových dní zabezpečoval pre civilné obyvateľstvo potraviny, vo vojenských kuchyniach sa dal najesť zúboženým, vyhľadávaným deťom. V povojnových rokoch prikázal na území okresu opravovať rozbité mosty a cesty, odmínovávať úrodné polia, obnovovať život pod Duklou. Najväčším darom pre občanov však bolo postavenie barakovej nemocnice, neskôr novej modernej nemocnice, ktorá nesie jeho meno.

Na obede sme boli v **Gazdovskej stodole** v Kapušanoch. Jedlo bolo výborné, obsluha rýchla. Hádám sa nám podarí zavítať aj v budúcnosti. Pred odchodom odovzdal P. Kramarčík vlajočku KVD Liptov vedúcej jedálne ako výraz spokojnosti s personálom reštaurácie.

(Fotografie: P. KRAMARČÍK, Ľ. DULANSKÁ, K. MARUŠČÁKOVÁ, M. POLONSKÁ, P. SOUKOP, J. KOLENČÍK, D. POLONSKÝ, Internet).

VYHLIADKOVÁ VEŽA NA DUKLE

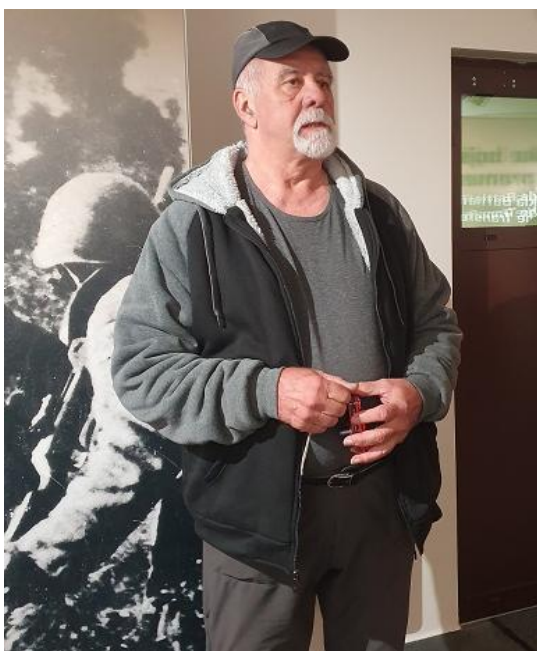

DUKLIANSKE BOJISKO V PREMENÁCH ČASU 1944 - 2018

The Dukla Battlefield in the Transformation of Time 1944 - 2018

KLADENIE VENCA PRI PAMÄTNÍKU 1. ČS. ARMÁDNEHO ZBORU

KLADENIE VENCA K SOCHE ARM.GEN. LUDVÍKA SVOBODU VO SVIDNÍKU

OBEDOVALI SME V GAZDOVSKEJ STODOLE V KAPUŠANOCH

PO DOBROM OBEDE SMER LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

